

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 3878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHELSEA 3878

NO. 145. — STEV. 145.

NEW YORK, SATURDAY, JUNE 21, 1930. — SOBOTA, 21. JUNIJA 1930.

VOLUME XXXVIII. — LETNIK XXXVIII.

WICKERSHAMOVI KOMISIJI BO ZALOSTNO ODZVONILO

NA PREDLOG KONGRESNIKA LA GUARDIA NE BO DOBILA NOBENE NADALJNE PODPORE

Med člani komisije, katero je imenoval predsednik Hoover, da prouči vzroke o malovaženja postav, je vladalo že od začetka nesoglasje. — Za nadaljni obstoj bi bil potreben sprejem nove resolucije.

WASHINGTON, D. C., 20. junija. — V poslanski zbornici je dosegel danes republikanski poslanec La Guardia, eden izmed mokraških voditeljev, da Wickershamova komisija ne bo več dobivala sredstev za svoja raziskavanja.

Komisiji je bilo določenih dvestopetdeset tisoč dolarjev. Od te vsote ji je ostalo še osemdeset tisočakov.

Ko je prišel na vrsto predlog, naj se dovoli komisiji isto vsoto za prihodnje leto, je imel La Guardia ognjevit govor, v katerem je rekel, da je bila komisija avtorizirana le za fiskalno leto, ki se je začelo lansko poletje ter se z letošnjim poletjem končuje.

Nadalje je la Guardia poudaril, da vlada med člani komisije že od prvega pričetka veliko nesoglasje. Člani sami ne vedo, kaki svrhi naj služi komisija, posebno kar se tiče izvedbe prohibicijskih postav.

Njen predsednik Wickersham je izjavil, da je edin namen komisije dognati, če je osemnajsti amendment primeren in če ga je mogoče izvesti. Po mnenju poslanca la Guardia, je pa o vseh teh vprašanjih ustvarilo prebivalstvo že svojo lastno sodbo ter o tej zadevi ne potrebuje nobenega poudarka od Wickershamove komisije.

Newyorškemu poslancu je odgovarjal suhaški poslanec Cranston iz Michigana ter zahteva, naj bi bila sprejeta ponovna resolucija, ki bi omogočila nadaljni obstoj komisije.

S svojim predlogom je pa propadel.

Mokraški poslanec Linthicum iz Marylanda je rekel, da je bil denar, ki ga je potrošila komisija, vstran vržen, kajti komisariji niso absolutno ničesar dosegli.

BINGHAMTON, N. Y., 20. junija. — Komisar za javno varnost, James H. Andrews, je dal časopisju javno izjavo, da mu na noben način ni mogoče zatreti prodaje žganja in piva v Binghamtonu.

Ljudem, ki so zahtevali od njega, naj osuši Binghamton, je odvrnil kratko in jedrnat: — Gospodje, to ni mogoče.

Pripomnil je, da mu je žal, ker delajo butlegarji večinoma vso pijačo iz etra, lesnega alkohola in denaturiranega špirta.

Komisar Andrews je zato, da se osemnajsti amendment čimprej prekliče.

LINDBERGH ČESTITAL BYRDU PO TELEFONU

Ko je podadmiral Byrd pripovedoval zgodbo ekspedicije častniškim poročevalcem v hotelu Biltmore, mu je neki pomočnik zašepetal: — Polkovnik Lindbergh je na telefonu! Admiral Byrd je takoj odšel v sosednjo sobo ter govoril z letalcem. Objavljeno je bilo pozneje, da je polkovnik Lindbergh čestital admiralu na uspehu ekspedicije ter znanstvenih uspehih. Dogovoril se je z njim za privatni sestanek, ki se bo vršil v hotelu Biltmore ob 11. v ponedeljek.

KINGSFORD-SMITH BO IMEL TEŽAVE S KURIVOM

BALDONET AERODROM, Dublin, 20. junija. — Da se izogne nemu pomanjkanju kuriva na letu proti Zapadu, ki je zopet in zopet preprečevalo polet, je major Ch. Kingsford-Smith sklenil zaovna naložiti kurivo v bližini ameriške obale, če bodo izvršene potrebne priprave. Tukajšnji zastopniki Fokker kompanije, ki je zgradila aeroplan Southern Cross in drugi ameriški zastopniki znanega letalca so izjavili včeraj, da se ni dotedaj še ničesar pripravilo glede zopetnega napolnjenja aeroplana s kurivom.

TOČA UNICILA VEČINO LETINE V GORNJEM N. Y.

Neka ženska je napravila iz toče sladoled, druge so pa napolnile ledenice. — Toče je bilo dve inči nadobelo.

ALBANY, N. Y., 20. junija. — V okrožju Troy, Glens Falls in Saratoga Springs je padala včeraj kot kurja jajca debela toča. Takega viharja kot je bil včerajšnji, ne pominjajo zgodovina Hudson doline.

Povzročena škoda znaša najmanj stopeneset dolarjev.

Posebno veliko izgubo imajo farmarji. Letina je uničena, drevje okleščeno, živina poškodovana.

V tujakšnjem mestu ni bilo viharja, pač pa štiri milje vstran, na Albany letališču.

V Menands je neka ženska nabrala polno košarico toče ter napravila iz nje sladoled. Gospodinje so napolnile z njo svoje shrambe za led. V Troy so ognjegasci pobirali po cestah vrabce, katere je toča omamila.

Iz okolice Glens Falls je več farmerjev klicalo živnozdravnika ker se jim je v viharju živina poškodovala. V onem mestu je padala toča trideset minut ter povzročila za trideset tisoč dolarjev škode.

V Troy je zanesel veter celo morje listov tako da je bil trgovski del mesta ves v zelenju. Okolica New Salema je bila dve inči nadobelo pokrita s točo.

ANGL. NAČRTI GLEDE INDIJE

Simonovo poročilo napoveduje, da se bo Burma ločila od Indije. — Druge napovedi glede bodočnosti indijskega kraljestva.

LONDON, Anglija, 20. junija. — Neoficijska poročila glede vsebine drugega dela poročila Simonove komisije, so bila objavljena danes.

Dočim govore povsem prosto o predmetih, katerih se bo dotaknilo to poročilo, ne vedo, kakšna priporočila bo napravila komisija, razven glede dveh točk.

Poročilo bo najbrž vključevalo priporočila, naj se Burmo odloči od Indije, nadalje metode izvolitve zastopnikov centralne zakonodaje, organizacije obrambne službe, vprašanja indijskih držav itd.

Kapitan Wedwood Bern, državni tajnik za Indijo, je obrazložil angleške načrte, da se dovoli Indiji dominijski status.

Glede severozapadne province bo poročilo najbrž predlagalo način ravnanja, ki bo sicer priznaval poseben položaj tega ozemlja, vendar pa upošteval naravno željo prebivalcev, da imajo kako besedo pri sprejemanju postav, pod katerimi morajo živeti.

Predlagano bo tudi imenovanje posebnega domačega ministra.

SMRT VSLED SERUMA

LUEBECK, Nemčija, 18. junija. Smrt vsled vbrizgavanja seruma proti jetiki je nastopila v eno in štiridesetih letih. Osemdeset otrok pa je še vedno bolnih, ne vsled jetike, temveč od vbrizgavanja strupenega seruma.

AMERIKA JE UZOR KAROLA

Novi romunski kralj smatra demokracijo kot najboljšo sredstvo za razvoj naroda. — Postal je možarski in resen.

BUKAREŠTA, Romunska, 20. junija. — Poročevalci United Press je danes šestič videl romunskega kralja Karola izza casa, ko je zasedel prestol. Ko ga je vodil prvič, je bil vesel in veder ter se je smejal, dočim je bil danes izredno resen in zamišljen. Na obrazu mu je poznati deželo po ameriškem uzoru.

— Pravite, da hočete biti ustavni vladar? Kaj mislite s tem? — ga je vprašal poročevalec.

— Ko sem prisegel zvestobo narodni skupščini, sem rekel, da bom spoštoval ustavo in postave dežele. Narodu bom vladal na povsem ustaven način.

— V demokracijo verujem in sicer v najvišjem zmislu te besede. Uverjen sem, da konstruktivna demokracija, kakor je naprimer v Združenih državah pomaga razvijati dinamične sile naroda.

— Upam, da se mi bo posrečilo popolnoma modernizirati upravni sistem. Uvedel bom nove metode in napreden duh v skladu s tradicijami romunskega naroda. Jaz sem velik nasprotnik birokratskih metod ter obžudujem ameriški sistem dela. Po mojem mnenju bi se marsikatera ameriška metoda na Romunskem izborna obnesla. Če bo le mogoče, bom v kratkem obiskal Ameriko na katero me vežejo najlepši spomini.

Glede prestolonaslednika je rekel, da hoče napraviti iz njega moža v pravem pomenu besede.

— Skrbel bom, da bo deležni iste vzgoje in istega vežbanja kot vsi drugi otroci njegove starosti.

BIVŠI SUHAŠKI AGENT ZAPRT

BINGHAMPTON, N. Y., 19. jun. George Beatty, mlajši, ki je bil prej suhaški agent, je bil obsojen danes na leto dni zapora, ker je prodajal opojne pijače. — Ker ste bili prej suhaški uradnik, ne boste deležni nikake milosti od sodišča, — je rekel zvezni sodnik Bryant.

ANTISEMIT PRETEPEN

BUKAREŠTA, Romunska, 19. junija. — Ko so kmečki pristaši romunskega antisemitskega voditelja profesorja Cuze, pričeli s prodemitsko demonstracijo na trgu vasi Halzi, Beserašija, so jih židje napadli. Neki kmet je bil napaden od štirih židov, ki so ga pretepeli tako neusmiljeno, da umira sedaj v bolnici. Oblasti so uveljavile vse potrebno, da preprečijo vsako nadaljnje nasilje.

JUŽNA AMERIKA PROTESTIRALA

GUAQUIL, 19. junija. — Čeprav je opaziti le malo znakov reakcije proti novemu ameriškem tarif, ga venar niso sprejeli posebno ugodno. List El Telegrafo pravi, da manjka novemu tarifu panameriškega duha, ker so bile naložene visoke pristojbine na vse importe iz južno-ameriških republik.

ŠEST MLADIH KOMUNISTOV OBSOJENIH

Na smrt obsojeni komunisti bodo kmalu odšli iz jetnišnice, če bo mogoče spraviti skupaj \$33,000 jamščine.

ATLANTA, Ga., 20. junija. — Šest mladih komunistov bo odšlo v prihodnjih par dneh iz Fulton Tower na čudne počitnice, ki se bodo končale prihodnjo jesen v senci električnega stola.

Te počitnice bodo stale \$33,000, kar pomenja dosti za navadnega delavca, a njih prijatelji bodo zbrali to vsoto, če ne bo sodišče medtem znižalo jamščine. Denar morajo položiti, da se bodo prostovoljno vrnili v jetnišnico ob koncu poletja ter dali svoje življenje, če zahteva to država, ki jih je tožila, da so ščuvali na vstajo.

Devetnajstletni Joseph Carr bo šel v Wheeling, W. Va., kjer dela njegov oče v premogovniku, kjer je delal tudi Joseph, odkar je bil star enajst let in kjer delajo še sedaj nekateri njegovih mlajših bratov.

Mladi M. H. Powers bo odšel v Sa. Paul, kjer živi njegova žena z dvema majhnima otrokoma.

Dom osemnajstletnega Ann Burlaka je v Bethlehem, Pa., majhno mesto, ki pozna samo težke delavske boje. Mary Dalton, dve leti starejša, bo odšla v New York. Isto bo storil tudi Gilmer Brady.

B. ady je črnc, ki je preživel dve leti na leningrajskem vseučilišču. Njegovi prijatelji se boje, da ne bo varen v Atlant, kakorhitro ga bodo izpustili.

Henry Story je tudi črnc, a Atlanta je njegov dom. Njegova jamščina je dosti nižja kot jamščina ostalih. Domneva se, da je bil zvođen na napačna pota.

Fulton okraj, Ga., je obtožil te mlade može na temelju postav, katero so morali izveči iz prašnih arhivov.

Ta postava je bila sprejeta 1833, da se kaznuje črnce, ki so se zarotili, da se upirajo postavnim oblastem z nasiljem.

Postava je bila zopet sprejeta pozneje, ker so se lastniki bal upliva črncev, ki so se krčevito držali sveže dobljene prostosti.

Zadnjo zimo sta prišla Powers in Carr v Atlanto ter govorila z delavci glede njih služb. V Georgiji je povprečna plača \$12.33 na teden in delajo po deset ali enajst ur.

Otroci gredo v tovarne, kakorhitro so stari štirinajst let.

Powers in Carr sta bila aretirana na sestanku 9. marca, ki je bil sklican, da razpravljajo o nezaposlenosti.

Dne 21. marca pa je bil sklican sestanek ameriškega črnskega kongresa. Tam so bili aretirani Brady, Story, Mary Dalton in Ann Burlak. Oba sestanka sta bila razbita, predno je imel prilliko govoriti.

MUZEJ POČASTIL BYRDA

Eksekutivni komitej zaupnikov Ameriškega muzeja je sprejel na večerajšem sestanku resolucijo, s katero je bil izvoljen podadmiral Byrd častnim članom. To je bilo najvišje odlikovanje, katero more podeliti muzej.

ODLIKOVANJE AMERIKANCEV

BRUSELJ, Belgija, 19. junija. — Številni Amerikanci, ki so se borili kot prostovoljci v belgijski armadi, in matere, kojih sinovi so se borili in padli v bojih, bodo dobile bronaste svetinje od belgijske vlade. To je bilo oficijelno objavljeno danes. Ta ceremonija bo del proslave stoletnice neodvisnosti Belgije.

S KLADIVOM JE UDARILA PASTORKO

Svojo pastorko je najprej hotela "poslati" k njeni pravi materi, nato jo je pa udarila s kladivom po glavi.

WHITE PLAINS, N. Y., 20. junija. — 40-letna Mrs. Ellen Russell se je pritoževala, da njena šestletna pastorka Margaret neprestano laže in da je poredna.

Policija je pa mnenja, da deklica, ki leži s prebito lobanjo v tukajšnji bolnišnici topot resnice govori.

V bolnišnico jo je prinesla Mrs. Russell ter rekla, da je padla po stopnicah. Ko so jo operirali, se je Margaret zavedla in rekla zdravnikom:

— S kladivom me je udarila po glavi.

Zdravnik dr. David Johnson je sporečil zadevo policiji, ki je preiskala hišo Mrs. Russell ter našla v kleti okrvavljeno kladivo, katerega se je držal sop Margaretinih las.

Ko se je Mrs. Russell vrnila v bolnišnico, so jo aretirali.

Margaret je izjavila pozneje, da ji je rekla mačeha: — Poslala te bom v nebesa k tvoji pravi materi.

Nato ji je orila vrv okolu vratu ter jo skušala zadaviti. Ker se je protivila, jo je parkrat udarila s kladivom po glavi.

Na policijski stražnici je Mrs. Russell slednjič priznala, da topot otrok ni lagal ter dostavila:

— Res je, da sem jo udarila. Nikdar ni prišla pravčasno iz šole in me je jezila, kadarkoli me je mogla.

MANDŽURCI POMAGAJO NANKINGU

Sin starega vojnega lorda bo s štirimi brigadami pomagal nankinški nacionalistični vladi.

SANGHAI, Kitajska, 20. junija. Maršal Cang Hsueh-Liang, načelnik mandžurske vlade, namerava poslati štiri mešane mandžurske brigade proti Jugu v Hopel provinci v namenu, da zdrobi severno zvezo ter pomaga nankinški nacionalistični vladi.

Tozadevna poročila je dobila danes iz Mukdena Kuo-Min časniška agentura.

Poročilo pravi, da bo "mladi general" (pod tem imenom je namerič znan mandžurski glavar), skušal podjarmiti vstaške čete, katerim poveljuje general Yen Hsi San, governor "zorne province" v Šansi.

V slučaju, da Cang Hsueh-Liang prekrši svojo nevtralnost, ter pošlje armado na drugo stran Kitajskega zidu, se bo položaj popolnoma spremenil.

ŠVICA VLOŽILA PROTEST

ŽENEVA, Švica, 20. junija. — Na velikih sestankih, ki so se vršili včeraj v Baslu in Bernu, so protestirali ljudje proti novemu ameriške-mu tarifu. Sprejete so bile resolucije, v katerih so prosili švicarsko vlado, naj protestira ter dobi poseben tarif za glavne švicarske izvo-de, kot ure, veznilno in svilu. Tem narodnim industrijam preti sedaj pogibelj. Več vodilnih listov proti švicarskim narod, naj bojkotirajo vse importirane ameriške predmete. Neki list v Lausannu pravi:

— Absurdno bi bilo sprejeti pod liberalnimi pogoji blago od dežele, ki je brutalno zaprla svoja vrata proti nam.

Neglede kje živite, v Kanadi ali Združenih Državah

je pripravno in koristno za Vas, ako se poslužujete naše banke za nalaganje Vaših prihrankov in pošiljanje denarja v staro domovino.

Naša nakazila se izplačujejo na zadnjih poštah naslovljenecv točno v polnih zneskih, kakor so izkazani na pri nas izdanih potrdilih. Naslovljenci prejmejo toraj denar doma, brez zamude časa, brez nadaljnjih potov in stroškov.

Posebne vrednosti so tudi povratnice, ki so opremljene s podpisom naslovljenecv in žigom zadnjih pošt, katere dostavljamo pošiljateljem v dokaz pravičnega izplačila.

Enake povratnice so zelo potrebne za posameznike v slučaju nesreče pri delu radi kompenzacije, kakor mnogokrat v raznih slučajih tudi na sodnji v stari domovini.

Nastopni seznam Vam pokaže, koliko dolarjev nam je začasno potreba poslati za označeni znesek dinarjev ali lir.

V Jugoslavijo			V Italijo		
Din	500	\$ 9.35	Lir	200	\$ 5.75
"	1000	\$ 18.50	"	100	\$ 11.20
"	2500	\$ 46.00	"	300	\$ 16.80
"	5000	\$ 91.00	"	500	\$ 27.40
"	10000	\$ 181.00	"	1000	\$ 54.25

IZPLAČILA V AMERIŠKIH DOLARJIH
Pristojbina znaša 60 centov za vsako posamezno nakazilo, ki ne presega zneska \$30.—, za \$35.— 70 centov, za \$40.— 80 centov, za \$45.— 90 centov, za \$50.— \$1.—, za \$100.— \$2.—, za \$200.— \$4.—, za \$300.— \$6.—.

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodisi v dinarjih, lirah ali dolarjih, dovoljujemo še boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nam pisnim potom sporazume-te glede načina nakazila.

Nujna nakazila izvršujemo po Cable Letter za pristojbino 75 centov.

SAKSER STATE BANK
STARA, STANOVIŠNA DOMAČA BANKA
82 CORTLANDT STREET NEW YORK, N. Y.
Telephone Barclay 0380 — 0381

